

S Bilişim Danışmanlık

Türkiye'de SİYASİ İSTİKRAR

2022 Nisan Aylık Rapor

Siyasi İstikrar İndeksi (Sİİ) Nisan Raporu Referans: 12184

Özet ve Değerlendirme

Sİİ Nisan’da yükselmiştir; **37.549**’dan **37.897**’ye. “Dış Politik Aktörlerle İlişkiler” alt sektör indeksi yükselişi ile “Bürokratik Kapasite ve Tam Kullanımı” alt sektör indeksi gerilemesi dikkat çekicidir.

2 / 6

“Temel Meşruiyet ve Yönetim Normlarının Kararlılığı” alt sektör indeksi gerilemiştir. Gerileme başlıca nedenleri; iktidar, muhalefete hatta geçmişteki muhalefete yönelik yargı eliyle baskı gayretindedir. İşe yaraması ayrı, gayrettedir. 66. Hükümet, makroekonomik çerçeve eksikliğinin ötesine geçmiştir. Dövizden sonra TL fonlamada da, APİ vd. mekaniği dolanarak, doğrudan TCMB kredisine başvurmaktadır. Üstelik bu krediler ihracat sair maksatta da değildir.

“Parlamento Desteği ve Yapısı” alt sektör indeksi hafif gerilemiştir. Gerileme başlıca nedenleri; kanun teklif ve neticelendirmelerde ilgili sahalarla kanun teknikleri arasında mesafeler yine açılmaya başlamıştır. Kanunlaşmalarda düzenleme kalite düşüşleri ivmelenmiştir. Hükümet, TCMB üstünden bütçe, borçlanma esaslarını, bu yolla Parlamento’nun bütçe hakkını delik deşik etmektedir. Parlamento kurumsallığını tahrip eden çok sayıda tekil gelişme izlenmiştir.

“Hükümet Kurulum ve İşleyiş” alt sektör indeksi hafif yükselmiştir. Yükseliş başlıca nedenleri; Covid-19 rakamlarında ciddi gerileme, yoğun bakımlardaki hasta sayısında çok ciddi düşüşler ilkidir. 66. Hükümet üstünde Covid-19 kaynaklı baskı kalkmıştır denebilir. 66. Hükümet, Rusya-Ukrayna savaşında askerî diplomasiyi ayakta tutmaya devam etmiş, Şubat-Mart’a nazaran Türkiye’nin çabalarının ederi ciddi düşmüştür, ekleyelim. Düşüş nedeni ABD-İngiltere’nin Rusya’yı savaşta tutma hedeflemesidir.

“Siyasa Uygulama ve Yönetişim” alt sektör indeksi hafif gerilemiştir. Gerileme başlıca nedenleri; iktidar, özellikle hayat pahalılığı konusunu ya yeterince önemsememekte ya da çözüm üretememesini maskelemektedir. Olan, hayat pahalılığı nedeniyle biriken,

ekonomik/finansal olduğu gibi siyasi istikrarı ağır tahrip edici strestir. Gezi Parkı eylemleri yargılaması, adaleti tahrip bir yana, “devlet adına da” ağır olumsuz işleyişteydi. Yargılama, insan hak ve hürriyetlerinden bir tok ötede, devleti yere düşürmüştür. Öte yandan; düzensiz göç, kamuda israf sair konuda giderek özneleşen sivil toplum ve iktidarda esneme işaretleri tedbiren izlenmiştir. Ukrayna’da diplomasi etkinliği ederi azalsa da olumlu izlemededir.

“Kurumlarla İlişkiler” alt sektör indeksi hafif gerilemiştir. Gerileme başlıca nedenleri; AYM, Yargıtay ve Danıştay, iktidar aleyhine kararlarını sürdürmektedir. Yargıtay’ın Man adası kararı iktidarı ciddi zorlayıcı, es geçilmiştir. Danıştay savcısının İstanbul Sözleşmesi’nden çıkışta yetki sorgulaması, beklenmedikti.

3 / 6

“Dış Politik Aktörlerle İlişkiler” alt sektör indeksi yükselmiştir. Yükseliş başlıca nedenleri; ABD Dışişleri, Türkiye ile ilişkileri düzeltme karar ve uygulama somut sinyalleri vermektedir. Bu sinyallerin hayata geçirilmeleri Kongre kararına dayalıdır. ABD-Türkiye ilişkilerinde başkanlar arası samimiyet düzeninden heyetler arası teknik müzakere düzenine geçiş, umut vericidir. Nisan.2022’nin belki en kritik gelişmesi, budur. ABD ile birlikte Almanya, ülkemizdeki demokratik kapasiteyi desteklemek maksatta hareketlenmişlerdir. Fransa’da Le Pen belası atlatılmıştır. ABD ile ilişkilerde düzelmeye eşleşen Rusya ile mesafe açma var mı? Evet. Bu iyi mi? Henüz belli değildir. ABD-Türkiye ilişkileri düzeldikçe ABD’nin Ukrayna’ya verdiği silah sistemleri vasıf kazanmakta mı? Ve bu iki süreç biri birine bağlı hatta dayalı mı? Belli değildir ancak risk üreticidir.

“Bürokratik Kapasite ve Tam Kullanımı” alt sektör indeksi hafif gerilemiştir. Başlıca nedeni, TCMB, BDDK ve Hazine-Maliye bürokrasisidir. ABD-Türk Dışişlerinin karşılıklı heyetler halinde devreye giren müzakere-temas mekanizması son derece olumlu gelişmedendir. Yargı yerlerinde hukuka ve demokrasiye uygun ve bağlı kararlaştırma frekansı hafif hareketli, Gezi Parkı yargılamasıysa izahtan varestedir. Sağlık bürokrasisi üstünde salgın baskısı kalkmak üzeredir.

“Siyasi Şiddet” alt sektör indeksi yükselmiştir. Yükseliş başlıca nedenleri PKK ile mücadele ve Covid-19 rakamlarında düzelmedir.

“**Ekonomik İstikrar Faktörleri**” alt sektör indeksi dalgalı seyirde, hafif yükselmiştir. Yükseliş başlıca nedenleri; yüksek enflasyon yüksek kâr üretici, şirketleri ve bankaları bir nebze koruyucudur. BDDK ve TCMB baskısına rağmen özel bankalar, DTH çözmekte ısrarcıdır. TCMB döviz elde etmek için ihracatçılara “abanmakta,” bankaların direncini teyit edicidir. Şuna güvenmekteyiz; bürokrasi, en güçlü hükümetle dahi imalatçı-ihracatçıyı yenemez. Piyasanın gücü, bürokrasi ve Hükümet’i frenlemeye başlamış, iktidar, makroekonomide tahribat limitlerine gelmiş haldedir.

Siyasi istikrar Nisan’da yükselmiştir. *Ülke istikrarı, temel-merkezî değerlerde netleşme veya jeo-politik konumlanmada firardan çıkış temin etmeksizin, içeride ağır ekonomik ve politik meselelere neşter atmaksızın, dış politik işlevsel konumlanmayla desteklenmeye devam etmektedir.*

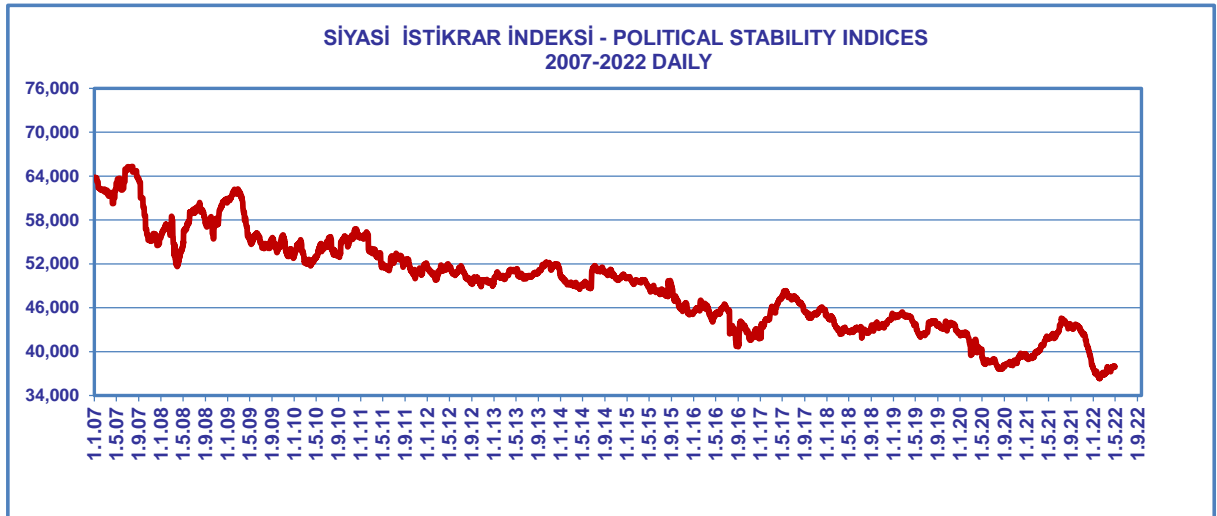
Alt Sektör Gelişmeler

	31.03.22	30.04.22	% Değişim / Difference
Siyasi İstikrar İndeksi (Sİİ) / Political Stability Index (PSI)	37.549	37.897	0,93
Temel Meşruiyet ve Yönetim Normları / Basic Legitimacy And Governance Norms	4.299	4.199	-2,33
Parlamento Desteği ve Yapısı / Parliament Support and Structure	11.615	11.579	-0,31
Hükümet Kurulum ve İşleyişi / Government Forming and Operation	1.020	1.051	3,04
Siyasa Uygulama ve Yönetişim / Political Efficiency and Governance	5.102	5.079	-0,45
Kurumlarla İlişkiler / Relations with Institutions	3.276	3.201	-2,29
Dış Politik Aktörlerle İlişkiler / Relations with Foreign Political Actors	2.431	2.531	4,11
Bürokratik Kapasite ve Tam Kullanımı / Bureaucratic Capacity and Full Usage	1.827	1.764	-3,45
Siyasi Şiddet / Political Violence	3.736	4.249	13,73
Ekonomik İstikrar Faktörleri / Economical Stability Factors	4.244	4.245	0,02

5 / 6

Veriler

Değerlendirmelerde izlek ve raporlamalarla birlikte **1.717** haber (**4.394**'den **6.110**'a) ve yaklaşık **380** ekonomik veri kayıtlanmıştır. Haber ve verilerin kayıtlanma oranı yaklaşık **%2,7**'dir.

Sonuç

Nisan'da siyasi istikrar yükselmiştir. Ülke istikrarı, temel-merkezî değerlerde netleşme veya jeo-politik konumlanmada fırdan çıkış temin etmeksizin, içeride ağır ekonomik ve politik meselelere neşter atmaksızın, dış politik işlevsel konumlanmayla desteklenmeye devam etmektedir. Nisan'da işleyiş, ABD ile ilişkilerde düzelmeye bir tık açıklıkla biraz daha netlik kazanmıştır. Siyasi iktidar, Ukrayna krizinden ABD ve Batı finansal desteği devşirmeye niyetini biraz daha belli etmiştir. Bunun için Rusya ile mesafe bir tık, süratle açılmıştır. Netlik kazanma için beklenmelidir.

6 / 6

Saygılarımızla,
S Bilişim Danışmanlık

Not: Ana Rapor 65 sayfadan oluşmaktadır

“Bu raporun barındırdığı ya da dayandığı bilgiler yazarlarının doğru ve güvenilir olduğuna inandığı kaynaklardan alınmış ve akademik denetime tabi tutulmuştur. Bununla birlikte üçüncü şahıslardan alınan hiçbir bilginin doğruluğu ve tamlığı bağımsız olarak onaylanmamış buna dair bir garanti verilmemiştir. Rapordaki ifadeler geleceğe dair güncel beklentiler temin edebilir ve doğrudan güncel veya tarihi bir gerçeğe ilişkin olmayan herhangi bir beyan içerebilir. İşbu ifadeler bilinen / bilinmeyen riskler, tereddüt ve kapsamlı olarak belirtilmemiş başka faktörler içerebilir. Bu rapora katkıda bulunanlar sürekli değişen bir çevrede faaliyet gösterdiğinden devamlı yeni risklerin ortaya çıkması doğaldır. Okuyucu bu ifadelere aşırı bir güven sergileyerek yatırım ya da ticari bir işlem yapmamaları için uyarılmaktadır. Raporun hazırlanmasına katkıda bulunanlar yeni bir bilginin doğuracağı sonucu müteakiben hiçbir ifade üzerinde halka açık bir güncelleme yapma zorunluluğu taşımaz. Raporu yazanlar bu bilgilerin kullanımına bağlı doğacak hiçbir zarar yahut kayıptan hiçbir şekilde sorumlu tutulamazlar.” Tüm hakları saklıdır. Bu raporun hiçbir parçası fotokopi, kayıt, bilgi depolama ve yeniden kullanımı mümkün kılacak araç / sistem dâhil olmak üzere alıntı yapılamaz, yeniden yayınlanamaz.